

Odpowiedzialny za Redakcyę Józef Żorawski... Dziennik Poznański... Cena ogłoszeń (inzeratów)...

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłata kwartalna... wyciary w Poznaniu 3 tal. 15 sgr. w monachijach 3 tal. 1 sgr. 3 fen. w Austrii 6 guldenów...

AJENOWE DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO: Wroclawiu: Kary & Prsedochi, Schuhrbrücke 7 i Jenke & Sarnighausen, Junkerstrasse 12. — W Krakowie: Józef Ozoch, księgarz. — W Łodzi: A. Platkowski, w domu Majewskiego przy placu Katedralnym pod No. 31. — W Szwajcaryi: Haasen...

Z powodu święta Bożego Narodzenia Dziennik wyjdzie dopiero w piątek wieczorem.

POZNAŃ, 24 grudnia.

Jedynym ważnym politycznym wypadkiem dnia dzisiejszego jest wotum niezauważane dane przez izbę poselską gabinetowi Menabrea, którego członkowie skutkiem tego podali się do dymisji. Tak więc w przeddzień święta Bożonarodzenia znajduje się król Wiktor Emanuel w tym krytycznym położeniu, iż albo zmienia ministerstwa w myśl parlamentarnej większości, albo zach stanu tj. rozwiązanie izby ma przed sobą.

sano traktat z 1856 r., gwarantujący całość państwa otomańskiego, traktat, który kosztował Europę tyle krwi i pieniędzy.

Czyż zachowanie tego państwa nie jest dziś równie potrzebnym dla utrzymania równowagi europejskiej jak przed jedenastu laty? Pomimo tej niezaprzeczanej prawdy trudno nie uznać, że wszystkie starania i ofiary, których nie szczędzono w 1856 r., pozostały niejako bezowocne i że Europie grozi dziś większe niż kiedykolwiek niebezpieczeństwo utrzymania morza Czarnego i części morza Śródziemnego w rękę Rosji.

Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest rząd samowładny, rząd w niczem nie podobny do żadnej, nawet najdespotyczniejszej monarchii. Nieograniczona władza Porty otomańskiej nie wychodzi bynajmniej z ramienia monarchy i nie troszczy się o jego wielkość lub świętość jego panowania; spoczywa ona w ręku kilku wielkich dygnitarzy, którzy nadużywają zaufania sultana, wlewając w ten przekonanie, że się bez nich obejść nie można i zrzecznością dowodzą tego, że siedzi w więzieniu w swym własnym pałacu i odgraniczony od reszty świata murem nie przebywam.

Co się zaś tyczy pewnej, stałej polityki, to W. Porta nie ma dziś prawie żadnej, kieruje się po większej części zrzecznością reprezentantów mocarstw zagranicznych. Nominacje zależą od kaprysu ambasad. Jenerał wielkorządca traci swój urząd wtedy, gdy się poważy z jakim konsulem zagranicznym. Wysokie urzędy w kraju spoczywają w ręku ludzi niemiejnych, niepopularnych i zepsutych; dosyć mieć za sobą którego z ministrów, aby zostać urzędnikiem.

Lud upada pod ciężarem podatków, nie znających żadnej miary, a kontrybucye uboczne rujnują go do szczytu; dowolny pobór do wojska dziesiątkuje ludność, nadużycie władzy popycha ją do rozpacz. Rachunki, nie obciążone żadną kontrolą ani odpowiedzialnością, wysuszają źródło skarbu; stroniwość trybunałów zaszczerpa niesprawiedliwość; słowem największe niedołęstwo i samowola panuje w administracji.

Europe, która ajenci karmią fałszywymi wiadomościami a Rosya stara się obalamować za pomocą swych intryg, wierzy w wyłączne uciemiężenie chrześcijan. Błądne to mniemanie; i jedna i druga strona, zostającą pod złym rządem, ma prawo się uskarżać; ale muzułmanie mają do tego daleko więcej powodu jak chrześcijanie, którymi się opiekują ambasady i konsulaty zagraniczne. Polityka, jaką zachowują wielkie mocarstwa względem Turcji, zgotowała tylko Rosji pomyślne owoce.

Takiem wyłączeniem opiekowaniem się chrześcijanami i zupełnym oddawaniem całej wielkiej ludności muzułmańskiej na pastwę samowolnego rządu sięją państwa europejskie szczydłą ręką ziarno niezgody, pobudzają jedną stronę, aby zazdrościła losu drugiej i zamiast obiedwie połączyć wspólnym węzłem dobrobytu, wystawiają się na bardzo groźne wypadki, które mogą wybuchnąć w niedalekiej przyszłości. Na to tylko czeka Rosya, aby wkroczyć bezpośrednio do kraju, który przez tyle lat podkopywała swym wpływem ubocznym. Wtedy to armie Zachodu spotkają się z armią Rosji, ziemia Turcji będzie teatrem zwycięgłej wojny, a wszystkie prowincye otomańskie w Azji i w Europie będą przedstawiać widok strasznej rzezi i wtedy to wybijie chwila wielkiego kataklizmu w państwie, które liczy 36 milionów mieszkańców. Takie to będą skutki nieprzewzornej polityki gabinetów zachodnich, jeżeli wkrótce nie zostanie zmieniona.

Rosya, zawsze wierna swjej tradycyjnej polityce, popiera czynnie swoje plany dążące do powiększenia swych granic; codziennie wlewa truciznę w żyły wielkiego ciała otomańskiego; ma licznych agentów, którymi kieruje jej ambasador w Konstantynopolu; korzysta z najmniejszej sposobności; wysykuje Europę i Wysoką Portę, obracając wszystko na swoją korzyść; zbroi się na granicach; pracuje nad tem, aby wywołać rewolucję w różnych ludów; na Krecie robi to jawnie, w Błgarii uboczną drogą; Serbię pobudza przeciw Turcji; protegowanym swoim dostarcza środków do robienia zamieszek na jej korzyść. Stoi ona po za Grecyę, jest czynną w Tesalii, w Epirze, na Chios i Samos, w Księstwach Nadnadańskich i w Czarnogórze. Rosya, która działa rewolucyjnie na Wschodzie, nie może niczem ugasić swjej nienawiści do powstania narodowego w Polsce, które usiłuje przytłumić, gwałcąc wszelkie uczucia prawa, sprawiedliwości i ludzkości; traktuje o przymierze z Prusami i Stanami Zjednoczonymi w Ameryce, przygotowując się na wypadki, które

mają wybuchnąć na Wschodzie.

Jakże zachowuje się Europa w obec tak spotęgowanej działalności? Waha się niepewna, jakiego się chwycić postępowania, daje się powodować wypadkami i wpływem rządowych zazdrości. Chwiejna i nieudolna zostawia wolne pole Rosji, która z wytrwałością i wielką siłą woli przeprowadza plan powiększenia swych granic i swjej potęgi.

W takim opłakanym położeniu rzeczy jedynym lekarstwem, którego ludność państwa otomańskiego tak gorąco pragnie, i które mu tyle razy obiecywano, lecz zawsze napróżno, jest reforma radykalna rządu i instytucji w Porcie otomańskiej, ale reforma, którąby fakta usięgł. Wysoka Porta, nagłona o zaprowadzenie tej reformy, zastania się to nieudolnością swego monarchy, to fanatyzmem Muzulmanów. Wszyscy w Turcji wiedzą, że sultan nie jest bynajmniej w stanie wpływać na postępowanie swych ministrów, czy to chodzi o dobre, czy o złe uczynki. Uderzające niekonsekwencje niektórych rozporządzeń (Irade) pozwalają ministrom, że w razie potrzeby mogą się odwołać do pozorniej wszechwładzy sultana i tak nazwanej nieodpowiedzialności ministrów. Odwoływanie się do fanatyzmu muzułmańskiego nie ma żadnej rzeczywistej podstawy. I kiedyż to Muzulmanie nie pozwolili zrobić rządowi tego, czego chcieli? Fanatyzm nie stawia nigdy opozycji w żadnej sprawie politycznej ani też administracyjnej, jak tego dowodzą codziennie liczne fakta.

Trudno cudzoziemcom mieć prawdziwe wyobrażenie o chaosie, jaki panuje na Wschodzie. Ludy chrześcijańskie i muzułmańskie poruszają się niespokojnie i uskarżają się; ogólną tę niechęć i nieukontentowanie wysykuje Rosya, ów główny agent podburzający, który nakręca lub przesadza te skargi i stosownie do okoliczności. Ludy muzułmańskie i chrześcijańskie mają wspólne interesa i rzeczywiste istnieje solidarność pomiędzy temi dwoma ludnościami, które tylko razem połączone mogą sobie zapewnić pomyślność i stawić mężne czoło coraz to groźniejszej napaści ze strony Rosji.

Rzuciwszy okiem na ludy należące do państwa otomańskiego, spostrzegamy, że wszystkie, bo nawet i Grecy po części, dążą tylko do polepszenia swego losu a nie do niepodległości, którejby było brak wszelkich koniecznych warunków bytu. Błgarowie wystąpili przeciw powstaniu na Krecie i wszystkie zaburzenia w ich kraju są tylko dziełem Rosji. Armeńczycy, trudniący się handlem, nie są wcale wojennego usposobienia. Tylko jedyni Grecy, ośmieleni niepodległością swego kraju i podtrzymywani przez Rosyę, marzą o cesarstwie bizantyńskim, które, gdyby było możliwe, wie miałyby dość potęgi i siły, aby zdołało opanować wszystkie rozmaite ludy wschodnie, które są Grekom przeciwnie.

Pragnąc całości państwa otomańskiego z jednej strony, a rozbioru jego z drugiej strony, to to samo, co nie wiedzieć czego się chce. Takim jednak jest postępowanie niejednego z tych, którzy podpisywali traktat z 1856 r. Państwo to powinno, jakeśmy już powiedzieli wyżej, szukać ratunku w wielkiej reformie, którejby już nie potrafili dokonać teraźniejsi ministrowie postarzeni przy władzy. Ministerium, które nie ma żadnego znaczenia w kraju, ani wpływu i wziętości za granicą, utrzymuje się sztuką z dnia na dzień i stara się o zachowanie swego bytu, pamiętając przytem wiecieć o swych własnych interesach jak i o interesach państwa. Szczęściem kraj posiada ludzi praktycznych i umiejących, znanych monarsze, którzy używają powszechnego zaufania i są zdolni pracować z pomyślnym skutkiem nad tem wielkim dziełem odrodzenia. Lecz ażeby dzieło to mogło być dokonane, potrzeba albo interwencji mocarstw zagranicznych, albo rewolucji wewnętrznej, albo też inicjatywy sultana, któregoby wspierała sympatya Europy. Ostatnia ta alternatywa byłaby najdobroczynniejszą i rozwijałaby na drodze pokoju kwestyę bardzo zawilą, która w sprawie równowagi europejskiej tyle ma znaczenia i słusznie zajmuje uwagę całego świata.

Przyjm, Panie redaktorze, zapewnienie mego wysokiego szacunku.

Zia Bey.

Wiadomość urzędowa.

Z dniem 1 stycznia 1868 otworzoną zostanie stacya telegraficzna z ograniczoną służbą dzienną w Taplawie (Tapiau w obwodzie rejencyjnym królewieckim).

Korespondencye Dziennika Pozn.

Warszawa, 21 grudnia.

Jakkolwiek niektóre kółka pragną mówić w siebie, że wyjazd p. Gudowskiego do Petersburga, zostaje w związku ze zmianą obecnego systemu, mogą was jednak powtórnie zapewnić, że p. Gudowski będzie brał udział w Petersburgu w naradach z delegatami pruskimi o uproszczeniu stosunków nadgranicznych Królestwa z Prusami; dalej, że p. G. jest biurokratą rosyjskim, że przeto, do misji pogodzenia byłby niestosownym i w końcu, że nieodwołalne znieśnienie komisji spraw wewnętrznych Królestwa wymaga objaśnienia od tego urzędnika, który jest wicedyrektorem wzmiankowanej komisji.

W swoim czasie donosiłem wam, że p. Szrajera, prezes warszawskiej cenzury, postępowaniem swoim zmusił niejako księgarz warszawskich do unikania rozmowy z jego osobą. Przyszło do tego, że p. księgarz posyłał dla załatwienia interesów w cenzurze swoich subiektów młodszych; prócz tego liczne skargi na obchodzenie się p. S. z interesantami miały dojść aż do namiestnika.

Kilka dni temu, niewiadomo dla czego, przesładowania drobne p. Szrajera (odnoszące się nie do literatury ale do osób) ustaly. Niektórzy posuwają się nawet do przypuszczenia, że p. S. otrzyma dymisję w skutek wia-

śnie nadchodzących na niego skarg. My tego przypuszczenia nie podziwiamy; notujemy jednak, że liczne skargi i opisy p. Szrajera postępek w niektórych gazetach zagranicznych zostały uwzględnione.

Regularnie wam donoszę o niewydawaniu przez cenzurę tutejszą pewnych numerów dzienników zagranicznych. Winiemem teraz znów zanotować wycinanie augsburskiej Allg. Ztg. Najczęściej tak się zdarza, że prenumerator (tak samo up, cukiernie i inne zakłady publiczne) odbierają zwyczajne dodatki do gazety, a gazety samej mu nie wydają. We środę także zatrzymano w cenzurze Journal des Débats i Kreuzzeitung.

Od niejakiego czasu zwraca uwagę wszystkich pomieszczenie bardzo szerokiej artykułów i wiadomości o homeopatyi w Dz. Warszawskim. To popieranie homeopatyi przez organ rządowy należy temu przypisać, że p. Pawliszczyk, dyrektor prasy peryodycznej i zarazem redaktor główny pism rządowych, jest gorącym zwolennikiem homeopatyi. Zauważono jego obecność na prelekcjach o homeopatyi, których trzy miał p. Kuczyński na korzyść ubogich warszawskich.

Pan Henryk Hofman otrzymał kilka dni temu stopień docenta wydziału prawnego i zaonedgał już miał prelekcya wstępna o historii prawodawstw słowiańskich. P. Hofman, jak pisał tutejsze gazety, jest pierwszym studentem Szkoły Głównej, który otrzymał jedną z najwzajemniejszych jej katedr.

Z Nowym Rokiem przestaje wychodzić Przegląd Techniczny; natomiast zyskamy jeden więcej organ, poświęcony wyłącznie rolnictwu. Opłata pocztowa od pism tygodniowych ma być także zmieniona; szczegóły zmiany nie są dotąd znane.

Ponieważ zbliża się koniec roku, nie bez interesu będzie wiadomość, ilu prenumeratorów mają tutejsze dzienniki codzienne. 1) Moskiewski Warszawski Dziennik (prawdziwy rządowy) 600. 2) Polski Dziennik Warszawski (rządowy także), który trzymać muszą wszystkie władze rządowe, 4500. 3) Gazeta Warszawska z dodatkiem rolniczym Korespondent 3000. 4) Gazeta Polska (właściciel p. Kroneberg) 2600. 5) Kurjer Codzienny 3000. 6) Kurjer Warszawski 1900. 7) Gazeta Handlowa 700. 8) Gazeta polityczna na tytu prenumeratorów, ile domów w Warszawie, każdy bowiem właściciel budowli miejskiej obowiązany jest, chcąc niechcąc, trzymać to pismo. To też liczba abonentów przechodzi 3000.

Drezno, 22 grudnia.

Znany wam jest piorunujący artykuł Inwalida, rzucający gromy na Austryę i Francyę, a który tyle narobił hałasu na świecie. Dresdner Journal przynosi w wiedeńskiej półroczowej korespondencji ciekawą komentarz do tych piorunów petersburskich, mających być wyrazem gniewu i zwątpienia panującego w sferach rządowych wskutek porażki dyplomatycznej, odniesionej w Paryżu. Rosya, w zamian za popieranie Francji swym wpływem na projektowanej konferencyi, żądała od gabinetu paryskiego ustępstw na polu kwestyi wschodniej, a najprzód przyłączenia się do bardzo ważnego kroku, bo do oświadczenia w Konstantynopolu, że żadne z przyrzeczeń Porty, na rzecz chrześcijan robionych, spełnionem dotąd nie zostało, oraz że w Kandyi grozi odnowienie kroków nieprzyjacielskich. Francya, która, nawiasem mówiąc, w sprawie kandyjskiej kasztany z ognia dla Rosji wyciągała, odpowiedziała po niejakim wahanju, iż stan rzeczy na Kandyi lepszy przybrał obrot, a nadto, iż jest obowiązana działać w sprawie wschodniej wspólnie i na jednej linii z Austryą. Ztąd to Inwalid zacerpnął natchnienie, oskarżając porozumienie dwóch mocarstw jako gróźbę dla pokoju europejskiego.

Francya, odrzucając propozycje petersburskie, stanęła znowu na gruncie traktatu paryskiego, którego art. 9 wyraźnie zabrania mocarstwom podpisanym mieszać się pojedynczo lub zbiorowo w wewnętrzne sprawy państwa otomańskiego. Wręczenie depeszy konstatającej niewypełnienie hatti humajonu stanowiłoby faktyczne naruszenie traktatu, a nadto byłoby hasłem powstania rajasów, co właśnie leży w interesie Rosji i jest przedmiotem jej najgorętszych życzeń. Ten dziennik rosyjskich, podrzędy ambasadorów, publikacye urzędowe dowodzą, że Rosya wpadła znowu w paroksyzm gwałtownej miłości dla swych braci na Wschodzie. Trudno przewidzieć na czem się ten napad skończy, prawdopodobnie Rosya czynnie nie zechce wystąpić, ograniczając się na trzymaniu w szachu Austrii, podczas gdy Serbia, Czarnogóra i Błgaria rozpoczyna walkę z Portą. Wobec powikłań włosko-francuskich i zaburzeń Fenian w Anglii, państwo otomańskie może się rozspać, nim mocarstwa zachodnie zdołają przysięść mu w pomoc, a następstw takiej katastrofy żaden człowiek obliczyć nie potrafi. Grecya dała znowu świetne dowody niedołęstwa najzupełniejszego, którego przyłączenie Kandyi z pewnością nie uleczy. Grekom marzy się wiecznie państwo bizantyńskie, do czasu odbudowania którego odkładają zaprowadzenie wewnętrznego ładu w administracji i finansach. Rosya wysykuje dla siebie marzenia hellenizmu i trudno jej tego brać za złe, ale dziwić się przychodzi nieraz, widząc jak Francya waha się nieustannie między ściślim utrzymaniem, wspólnie z Anglią status quo na Wschodzie, a popieraniem zachcianek szkodliwych dla niej i dla Europy. Gdy wybuchło powstanie na Kandyi, Francya czuła się w obowiązku zapewnić rewolucyę o gorących dla niej sympatjach, wzbudziła nadzieje dziś zawiedzione i swemi dygami przed boginią wolności zle się przysłużyła sprawie ludzkości.

Paryż, 21 grudnia.

Od czasu, jak Francya poczyniła tak stanowcze oświadczenia w sprawie papieżkiej, ogólna sytuacja polityczna uległa zmianom stanowczym a zarazem takim, którym nie można odmówić najwyższego znaczenia.

Turcyja, jej obecne położenie i jej przyszłość.

Od jednego z przywódców stronnictwa „tureckiego“, męża stanu, który, przez 25 latniastn bez przerwy najpierwsze w Stambulach urzędy, miał sposobność z bliska patrzeć się stosunkom Wysokiej Porty i podobnie jej obecne położenie, otrzymujemy następujące ciekawe uwagi, które poamy w przekładzie z oryginału francuskiego czytelnikom naszym:

Paryż, 18 grudnia 1867.

Panie Redaktorze! Wypadki na Wschodzie postępują szybkim krokiem i być może, że już z nadchodzącą wiosną przyjdzie do skutku przesilenia, które zaburzy spokój Europy. Dzień zaledwie 11 lat upłynęło od czasu, jak podpi-

Zmiany te nie dadzą się jeszcze dokładnie określić, bo nie masz jeszcze faktów dokonanych takiej doniosłości, ażeby mogły posłużyć jako nieomylnie znamiona między narodowych stosunków: wszelako nie braknie wskazówek, które, acz same w sobie jeszcze zmian nie stanowią, jednak wszystkie razem wzięte bardzo wymownym głosem zapowiadają zbliżenie się wielkich w Europie wydarzeń.

I tak przedwzrostkiem zachowanie się parlamentu i rządu włoskiego nie jest wcale tego rodzaju, ażeby pozwalało spodziewać się, że obecny stan rzeczy we Włoszech długo się utrzyma. Utrzymanie programu „Rome capitale“ stawia i rząd i naród włoski w diametralnej sprzeczności z polityką Francji — a zbrojenie się Włoch, które dla nikogo już nie jest tajemnicą, jest nieomylnym znamieniem, że państwo włoskie ma stały zamiar, program ów choćby nawet i z bronią w ręku utrzymać. Rozmaite wieści o zawartym przez Włochy aliansie z Prusami nie mają jeszcze dotychczas powagi prawdy za sobą, lubo zdaje się być rzeczą niwytłpiwą, że alians pomiędzy temi obudwoma państwami pod wiosną roku przyszłego zawarty został temi dniami na nowo przedłużony. Wiadomość ta pochodzi z niewątpliwego źródła a zachowanie się gabinetu berlińskiego podczas ostatniego sporu Francji z Włochami potwierdza ją w zupełności: bo hr. Bismarck kilkakrotnie oświadczał, że ma sobie za obowiązek całość włoskiego państwa utrzymać — a utrzymanie całości Włoch jest właśnie głównym punktem wyzspomnianego aliansu. Ostatnia mowa Rattazego także tak samo na tę kwestję się zapatruje. Alians ten może być każdej chwili rozszerzonym i do okoliczności zastosowanym. Lecz gdyby nawet i tych faktów, przemawiających za tym przewidywaniem, nie było, to zawsze pozostaniem faktem, że Włochy, pozostające pod przeważnym naciskiem Francji, sprzeciwiają się ich programowi, muszą koniecznie szukać gdzieindziej oparcia i że przedwzrostkiem szukać będą w Berlinie — a zaledwie o tem wątpić można, że jeżeli go już dotychczas nie znalazły, to w potrzebie niezawodnie go znajdą.

Stosunek Prus do Francji jest w tej chwili nadzwyczaj zagadkowym. Niemasz żadnych faktów, któreby go w jakibądź sposób wyjaśniały. Wszystkie wersje o rozmaitych depeszach rządu francuskiego, które p. Benedetti miał ostatnimi czasy p. Bismarckowi przedkładać, są tylko brukowymi wieściami. Nie można też wcale dopuszczać, ażeby rząd francuski już teraz sam chciał wywoływać nowe nieporozumienia z gabinetem berlińskim. Ale to jest faktem niezaprzeczone, że dotychczas nie zaszło nic takiego, co by dość naprężone do roku przyszłego stosunki pomiędzy Prusami a Francją mogło być naprawić. Owszem przeciwnie, opieka Prus nad Włochami, lubo mało dotąd wymowna i bardzo umiarkowana, mogła te stosunki tylko jeszcze bardziej naprężyć. Prócz tego przyznawanie się p. Bismarcka do stałego zamiaru zachowania na wszelkie wypadki przyjaźni z Rosją a zarazem położony przezeń nacisk na postąpienie Prus w Niemczech, dążących do zupełnego zjednoczenia, nie tylko wywołały tu wielkie nieukontentowanie, ale wpoili zarazem przekonanie, że Prusy w żadnym razie nie dadzą się wciągnąć w projektowaną tylokrotnie koalicją mocarstw zachodnich przeciwko Rosji, ale przeciwnie, że wśród wszelkich okoliczności będą trzymać z Włochami i z Rosją.

Rosya dziś wprawia w Francję, jak się dowiadujemy z „Inwalida“, że gabinet tullejski był już w najlepszym porozumieniu z petersburskim i że nawet z nim razem jednobrzędną notę do Porty wyprawił, ale potem nagłe Rosję porzucił i zawiązał bliższe stosunki z Austrią. Posądzenie to może nie jest bez pewnej podstawy: ale któż tego nie wie, że gabinet tullejski już od lat kilku nie ma żadnej polityki własnej, tylko co chwila się przetrzuca od jednej idei do drugiej? Nimby Rosya mogła mieć prawo posądzać gabinet tullejski o niestałość w zasadach, musiałby on pierwiej posądzić sam siebie o przeniewierstwo przeciwko samemu sobie: bo przecież on, nie kto inny, sam zawiązał prusko-włoskie przyznanie i on, nie kto inny, przeszloroczne zwycięstwa tym obudwom mocarstwom ułatwił — a dzisiaj znowu on, nie kto inny, zryma się pierwszy przeciwko dalszym następstwom tego przyznania. W jakiej myśli dziś Rosya Francją o przeniewierstwo posadza: czy przeniewierstwo to zamieni się z czasem po prostu w zdradę i stanie się powodem do konfliktu pomiędzy temi obudwoma gabinetami; czy zarzuć ten ma posłużyć tylko jako nacisk na Francję, ażeby porzuciła Austrię i przyłączyła się napowrót do Rosji w sprawie wschodniej: to trudno dzisiaj przewidzieć. Ale to rzecz jest pewną, że w chwili obecnej stosunki pomiędzy Francją a Rosją zaczynają się znowu napręzać. Do faktów, które się dalszego rozwoju tego naprężenia każą spodziewać, należy także powołanie barona Budberga i generała Ignatiewa do Petersburga, bo jakkolwiek dzienniki rosyjskie utrzymują, że podróże te są tylko skutkiem zwykłych urlopów, jednak jest rzeczą pewną, że obydwoj ei dyplomaci zostali nagłe, a baron Budberg nawet wcale niespodziewanie, powołani do cara. Czy w skutek tych podróży nastąpi zmiana ministra spraw zagranicznych w Petersburgu, czy nie, to jest kwestją podrzędną: bo nie ulega wątpliwości, że kwestją główną jest postanowienie o dalszej akcji na Wschodzie, a cokolwiek postanowieniem zostanie, każdy minister jednakowo wykona. Owoż z tego względu panuje tu od dni kilku niejaką obawa: bo jeżeliby w Petersburgu postanowiono, czynnie i jawnie w sprawie Wschodniej wystąpić, to w okolicznościach obecnych nie można wątpić, że akcyja ta byłaby skombinowaną z Prusami i z Włochami.

W obec tak groźnej konstellacji, która z dniem każdym coraz wyraźniej kształty przybiera, w Anglii i w Austrii zaprawdę dziwnie dzieją się rzeczy. W Anglii fenianizm, który zdaje się mieć wiele powinowactwa z rosyjskim nihilizmem, tak się już rozprzestrzenił, że nie masz prawie dnia, w którymby tamtejsze dzienniki nie przyniosły wiadomości o jakimś nowym napadzie albo o nowym porażce. Wprawdzie dotychczasowe zachowanie się rządu Stanów Zjednoczonych jest tego rodzaju, iż Anglia nie powinna się obawiać współnictwa Ameryki z tem rewolucyjnym stronnictwem, rozprzestrzenionem w własnym jej społeczeństwie; ta obawa zatem nie wiązałaby jej rąk w potrzebie jakiejś akcji na zewnątrz, na przykład w sprawie Wschodniej: ale Anglia okazała już tyle obojętności właśnie w sprawie Wschodniej, iż, jeżeliby Rosya nie sięgnęła od razu po Konstantynopol, czego się też wcale nie można spodziewać, to zaledwieby można przypuścić, ażeby Anglia dostateczną przeciwko koalicji Rosji, Prus i Włoch rozwinęła energią — a niemal niewątpliwą jest rzeczą, że do zawiązania zaczepno-odpornego przyznania z Francją nie dałaby się żadną miarą namówić.

W Austrii zaś dzieją się rzeczy takie, iż bierze ochotę, w tem zestawieniu widoków nie brać jej w żadną rachubę. Gdyby położenie ogólne Europy było tego rodzaju, żeby Austrija mogła mieć przynajmniej lat dziesięć spokoju przed sobą, natenczas można by na te eksperymenta, które p. Beust przedsięwzięł, patrzeć cierpliwie, wróżąc sobie z nim razem, że roz-

kielznane przezeń żywioły zwolna pomiędzy sobą wykpią i z czasem w jakiś ład się ułożą. Ale eksperymenta te w czasie obecnym przynoszają z sobą najzupełniejszą bezwładność państwa na zewnątrz i absolutną niemożność jakiegokolwiek obrony. Przypatrzmy się bowiem, w jakim stadium obecnie się austriacka monarchia pod sterem p. Beusta znajduje. Oto rozkroził on ją na dwie połowy, z których ani jedna sama w sobie nie jest zorganizowana państwem, ani też obydwie razem państwowej całości nie tworzą. Najedną z tych połów wpakował takie ciężary, z których ona ani trzeciej części nie jest w stanie ponieść. A tak zdezorganizowany monarchią, zapomnieli całkiem o uzbrojeniu armii i zaopatrzeniu skarbu choć w jakiegokolwiek zapasy, na wypadek wojny niezbędnie potrzebne; owszem przeciwnie, przez najniebezpieczniejsze zestawienie administracji skarbu zamknął wszelki kredyt państwowy. Kiedy więc teraz te dwie połowy monarchii, oddane w ręce dwóch narodowości, niemających dość siły moralnej do utrzymania steru w swych rękach, zaczynają się nieomylnie na drobniejsze fragmenty rozpadać: przeciężna nad siły zachodnia połowa musi również nieomylnie niebawem ugiąć się pod zbyt ciężkim ciężarem, ogłosić swoją niewypłacalność i kredyt całego państwa stanowczego zabić. Przez trafne urządzenie i przeprowadzenie bankructwa i za pomocą dalszego podziału monarchii na drobniejsze autonomiczne całości, nie powiem jeszcze, ażeby wyjście z tego krytycznego procesu nie było wcale możebnym; ale jeżeli podczas kipienia tego procesu wojna wybuchnie, nie trudno sobie wyobrazić, na jaką nateraz rolę będzie wskazana austriacka monarchia.

To też wątpliwą jest, ażeby Francya tak bardzo liczyła na Austrię, jak ją Inwalid rosyjski posiadza. We Francji w tej chwili wielką panuje cisza. Rząd, oparłszy się teraz na klerykałdem stronnictwie, ubezważnił do wysokiego stopnia opozycją i wcale się jej nie obawia. Korzystając z tego położenia, zamierza on nawet ciało prawodawcze rozwiązać i przeprowadzić nowe wybory, które pod wpływem obecnego usposobienia niezawodnie pomyślnie wypadną. Panując dzisiaj szeroko i silnie, kieruje on opinią polityczną i finansową wedle swej woli i utrzymuje ją z równą łatwością i spokojem umysłowym i wysokie kursa na giełdzie. Tylko kapitał w gotowiznie nie daje się opanować a przetrzymując zdaleka burzę, równie wielką jak nieuniknioną, chowa się z nieprzełamany uporem w piwnicach banku. To też rząd łamie się z szcogółowami prądami, jak może, lecz w gruncie rzeczy postępuje za skazówkami kapitału, i uzupełnia z nieznorobowaną energią i z nadzwyczajnym pospiechem swo uzbrojenia na lądzie i na morzu w takich rozmiarach, jak gdyby lada chwila spodziewał się być zniewolonym do wojny przeciwko całemu światu.

PRUSY.

* Berlin, 23 grudnia. Odrzucenie przez izbę panów projektu do prawa, tycającego się połączenia najwyższego sądu apelacyjnego z najwyższym trybunałem, wywoła prawdopodobnie interpelacyją w izbie poselskiej do ministra sprawiedliwości dra Leonhardta z zapytaniem, co rząd zamysla uczynić, ażeby wykonał artykuł 92 konstytucyi, oznaczający że w Prusach istnieje może tylko jeden najwyższy sąd.

Członkowie ministerstwa zebrałi się dziś o godzinie 12 1/2 w południe na radę gabinetową w hotelu ministerstwa spraw zagranicznych. Dyrektora w ministerstwie wojny, generał-majora Podbielskiego, mianował król generał-porucznikiem, lubo wedle starszeństwa jeszcze nie przysłała na niego kolęj.

Dotychczasowy poseł pruski w Meksyku, baron Magnus, powrócił nareszcie dziś do Berlina.

KRÓLESTWO POLSKIE.

— Dalszy ciąg listy wysłanych obywateli z Litwy na mieszkankie do Rosji, których majątki podlegają obowiązkowej sprzedaży z ukazu z dnia 10 (22) grudnia 1865 r.

Z gubernii witebskiej.

a. Z powiatu witebskiego.
1) Stanisław Drodowski — majątność Stasiowo.
2) Leon Piotrowski — majątność Barkowo albo Leonowo.

b. Z pow. dryseńskiego.

3) Stanisław Korsak — majątność Tulujewce, w części.
4) Anna de Lippe Lipska — majątność Kucharzewo, Zaborze, Swolne, w części.
5) Leon Sulistrowski — majątność Kamionka.
6) Alojzy Hlasko — majątność Znaki, w części.
7) Wincenty Szadurski — majątność Czarnopol.
8) Alojzy Korsak — majątność Kieszliki — folwark Zamocie, Popławy.
9) Bolesław Materno — majątność Wojcietowo, w części.
10) Wincenty Szadurski — majątność Dymanowo.
11) Hrabia Ludwik Plater — majątność Pustynia, w części.

c. Z pow. lincenskiego.

12) Hlina de Lippe Lipska — majątność Marienhauzen, w części.
13) Władysław Ulianowski — majątność Szkelbany.
14) Franciszek Karnicki — majątność Franopol.
15) Ignacy Porako — majątność Poszumucowo.
16) Henryk i Bronisław Kiborty — majątność Brodziej, w części.
17) Józef Rodziewicz — majątność Pyłda.
18) Aleksander Waremo — majątność Felicjanowo.
19) Zygmunt Benisławski — majątność Strużany.
20) Ludwik Benisławski — majątność Istra, Domopol.
21) Wiktor i Sylwester de Walden — majątność Sargowszczyzna.
22) Jan Pietrusiewicz — majątność Fortunapol.

d. Z pow. rezyckiego.

23) Ludwik Benisławski — majątność Ustron, w części.
24) Emelda i Marya von der Ryk — majątność Stare Rykowo, w częściach.
25) Henryk i Bronisław Kiborty — majątność Nowa i Stara Myśl.
26) Arkady Czechowicz — majątność Zośna.
27) Jan von Zygera-Korn — majątność Zamocie, Purwino.
28) Jan Mantenfel-Sej — majątność Leśno.
29) Stefan Szczotkowski — majątność Stefanopol, w części.
30) Bolesław Bujnicki — majątność Zukno.

e. Z pow. dynaburskiego.

31) Artur Kloczkowski — majątność Ostaszewo.
32) Ludwik hr. Plater — majątność Wielka i Mała Indrica, w części; majątność Raudawiszki, Konstantynopol, w części.

33) Stanisław Moll — majątność Wyski z folwarkami.

34) Bolesław Bujnicki — majątność Skudrikolno.
35) Bolesław Limanowski — majątność Podgórze, w części.

f. Z pow. siebierskiego.

36) Wiktor Korsak — majątność Gajewo.
37) Stanisław Korsak — majątność Rowne.
38) Józef Kielisz — majątność Podgórze.
39) Józef Makowiecki — majątność Żalosiolo.
40) Wincenty Szadurski — majątność Adamowo.
41) Ignacy Meduniewicz — majątność Mokrzyca.
42) Antoni Małowiecki — majątność Ludwinowo.
43) Ałina de Lippe Lipska — majątność Andrzejpol.
44) Paweł Mufel — majątność Horodyszczce.
45) Kajetan Kocicz — majątność Stejmaki.
46) Platon Korsak — majątność Utuga, Szutowo.
47) Herkulan Kukowicz — majątność Głęboczek.
48) August i Bolesław Targońscy — majątność Pyżowo.

49) Lucyan Ryck, Rykowo — majątność Kalinkowo.
50) Henryk Kibort — majątność leśny folwark, w części.

51) Walery Ertmann — majątność Jabłonic, Czernia, Charlampowo, Sutoki, Doszczarowo i Ciechomico.
52) August i Bolesław Targońscy — majątność Holenczyno.

g. Z powiatu połockiego.

53) Eugeniusz Klepacki — majątność Sistrzanka.
54) Stanisław Uliński — majątność Białe.
55) Józefina Ołędzka — majątność Przesmuszki.
56) Feliks Obrompalski — majątność Rudnia.
57) Antoni Sumarok — majątność Zaleszany.
58) Józefina i Michał Ryck — majątność Kaźmirowo.

59) Tomasz Reutt — majątność Czernice.
60) Edward Reutt — majątność Andrzejewo.

61) Antoni Zakis — majątność Murogi.
62) Wincenty Szadurski — majątność Salniewo.
63) Aleksander Niepokojczycki — wieś Ryli.
64) Antoni Zarzecki — majątność Horowiec.

65) Kazimierz Proniewski — majątność Chotwice.
66) Franciszek i Bogumił Wiskonty — majątność Błantino.

67) Maciej Butkiewicz — majątność Justampol.
68) Andrzej Bohuszewicz.

69) Józefina Ołędzka — majątność Czapeczyno, w części, Martynowo, w części.

70) Antoni Okusko — majątność Riazeryca.
71) Władysław Czarnocki — majątność Bystre.

72) Kajetan Czarnowski — majątność Lindczyca.
73) Michał Kołb — majątność Miedrzyca.

74) Bronisław Spasowski — majątność Stefanowo.
75) Ludwik Garnowski — majątność Michałow-szczyzna.

76) Józefina Ołędzka — majątność Czeresowo, w części.

77) Ludwik Korsak — majątność Antowil.
78) Feliks Obrapalski — majątność Nacza.

79) Józef Szystowski, — majątność Woronowszczyzna.
80) Franciszek Obrapalski — majątność Biedzodowice.

81) Stanisław Zabiello — majątność Orzechowo.
82) Mieczysław Capiński — majątność Nacza, Capińszczyzna.

83) Józef Rzeszewski — majątność Zazierze.
84) Feliks Obrapalski — majątność Rozenszczyzna.

85) Eustachy Czechowicz — majątność Kossow-czyzna.
86) Ignacy Reutt — majątność Peremogi.

i. Z powiatu surańskiego.

87) Michał Błazewicz — majątność Honczarowka.
88) Antonina Sokulska — majątność Hłodonki.

k. Z powiatu newelskiego.

89) Michał Onimichowski — majątność Hryseniki. Z mohilewskiej gubernii.

a. Z powiatu mohilewskiego.

1) Antoni Stachowski — majątność Lachowka.
2) Julian Bohuszewski — majątność Wielka Orawa, Chutor, Gawryłowka, Pustosz.
3) Władysław Olechowski — majątność Mała Orawa i Brzozowka.

4) Adela i Kamilla Korsaki — majątność Sujarkowszczyzna, Sielec, Lautki, Kastewice, Rąbież, Zurawice.

5) Aleksander Bork — majątność Romuin, w części.
6) Józef Kwieciński — majątność Ludwinowo.

7) Waleryan Szeniawski — majątność Szepielewice, Zofiewo, Kononowicz, Kononowicz, Piotrowo, w częściach.

b. Z pow. czauszowskiego.

8) Władysław Byszewski — majątność Stalki, w części.

9) Leon Piotrowski — majątność Baszary, Rakowszczyzna.

10) Józef Suszczewski — majątność Słobodka.
11) Stanisław Stachowski — miasteczko Riosna, Wielkie i Małe Zapole, Macukowszczyzna, Nowosiołki, Niemirnia, Przylepokowo, Czarnorzecze, Komkowszczyzna.

12) Jerzy Bordziowski — majątność Babinki i Krużka.
13) Albert Kozłowski — majątność Horowce i Słobodka.

14) Ignacy Hiefert — majątność Mokradki i Popowie.
15) Mikołaj Sawicki — majątność Żdanowice, w części.

16) Ignacy Hawryłowicz — grunt w zaścianku Jerzewie.
17) Arkady Kolankowski — majątność Potaszynie.

18) Otto Ciechonowiecki — miasteczko i folwark Drybiń.
19) Ignacy Piotuch — Kublicki — folwark Horodek, w części.

20) Bogusław Rabcewicz — folwark Zofijsko, w części.
21) Feliks i Aleksander Maćkiewicz — majątność Wierzba.

22) Feliks Wołkowicki — majątność Hołowienicyce, Antonowka, Nowosiołki, Zalesie, Buda.

c. Z pow. czerykowskiego.

23) Antoni Czudowski — majątność Nizkie, Drozd-giepiki.
24) Józef Pelagejka — majątność Kościukowice.

25) Ignacy Wasilewski — majątność Hoślewo z Chuterem.
26) Stanisław Buczyński — majątność Żykinka i Bieskowka.

27) Antoni Wiskowski — majątność Lytagi, Przydworze.
28) Jan Mienczyński — majątność Szczekany.

29) Antoni Kamieński — majątność Sapołowo, Sza Esmanowo, Miekoszczyzna, Horeńki.

30) Józef Chodkiewicz — majątność Uspolie, w części.

31) Mikołaj Micewicz — majątność Głupiki, w części d. Z pow. sienieńskiego.

32) Adolf Osieciński — majątność Nieklindowo i Chnowka.

33) Ignacy Brzostowski — majątność Lipowice.
34) Andrzej Gordziakowski — majątność Wiliamow Hononowicz, Szukiewicz.

35) Bolesław Morozewicz — majątność Hościńskie Grasiwowe, w części.
36) Stanisław Moszczeński — majątność Purple, w części.

37) Stanisław Przesmycki — majątność Michalinowo.
38) Józefina Olimpia Świętorzeczy — majątność Kasztanow Szynkowa, Dor i Laury.

39) Karól Bohdanowicz — majątność Kozłowska, e. Z pow. mściławskiego.
40) Ignacy Ciechanowski — majątność Wyszczy Zuzki, Rozdział, Łuzki.

41) Jan Gawryłow — majątność Otoki.
42) Bazyli i Aleksy Zienkowicz — majątność Kietowto, w części.

43) Stanisław i Ksawery Rucinsey — majątność Szmowszczyzna, Szalęgowszczyzna ze wsiami w części.
44) Władysław Sielawo — Gorzysce.

45) Aleksander Stachowski — majątność Hononowicz, Rudolewka, Klucyno, Olejnik i Maćkow.
46) Maksymilian Arcimowicz — majątność Pałostwo.

47) Stanisław Stachowski — majątność Wykie Budy.
48) Antoni Kamieński — majątność Halejowka, w części.

49) Józef Chodkiewicz — majątność Bielinszczyzna w części.
50) Jan Mężyński — majątność Bystrzyca, Osmowicz, Androny.

51) Józef Lesniewski — majątność Tymoszkino. f. Z pow. orszańskiego.

52) Franciszek Brzozowski — majątność Dąbrowka, Kdzie i Kantki.
53) Antoni Piątkowski — majątność Stanisławowo.

54) Tomasz Osztaszkiwicz — grunt w zaścianku Szugalewowie.
55) Aleksander Wasilewski — majątność Litwinow w części.

56) Polikarp Krupowicz — folwark Bojakony.
57) Alfons Burski — majątność Nerony, Prorow w części.

58) Józef Choroszcz — majątność Zaołęsa, w części.
59) Aleksander Bielski — ziemia w zaścianku Jarszczyzna.

60) Antoni Strachowski — majątność Szacinka, Now Brzezina, Torzłowo, Gowryki, Trzylesin.

g. Z pow. klimowickiego.
61) Józef Bułhoryn — majątność Zabielszczyzn, Godek, Krynica, Surlów, Teklewnia, Maluszkowice.

62) Ludwik Bielikowicz — majątność Muchaw Kropiwna, Moszawa, Żarki, Mokre, Wronowka i Rówka.
63) Tomasz Sakowicz — majątność Kurchanow w części.

64) Ignacy Ciechanowski — majątność Czerniaw Gorodek.

h. Z powiatu bykowskiego.
65) Wandałin Świecki — majątność Soroczyn.

66) Arkadyusz Kolankowski — majątność Łopotycze.
67) Józef Lesniewski — majątność Eustasji, Prud.

68) Walery Szeniawski — majątność Danajki.
69) Józef Kwieciński — ziemia niezaludniona.

i. Z pow. horeckiego.
70) Feliks Wołkowicki — ziemia niezaludniona.

71) Eliasz Kossowski — majątność Wilkowszczyzna Radyszyno, Dziwkowo, Zapeiszcz.

k. Z pow. rohaczewskiego.
72) Józef Wykowski — majątność Rozsochy.
73) Grzegorz Pieczkowski — majątność Niska Toczyca.

74) Jan Oskierko — majątność Tychynice, Frolew, Dąbrowszczyzna, Konoplice, Koszary.

75) Józef Januskiewicz — majątność Jądęgie.
76) Szymon i Michał Żółtko — ziemia w Sianożętkach.

77) Maciej Żółtko — ziemia w Sianożętkach.
78) Mikołaj Parchamowicz — ziemia w Sianożętkach.

79) Jan Słuzanowski — majątność Nowosiołki.

FRANCJA.

* Paryż, 21 grudnia. Cesarz przybył dziś po południu radzie gabinetowej w St. Cloud, po dłuższym czasie pracował z panem de Moustier, który tam zajęty jest jeszcze sprawą konferencyi przedwstępnej, pogrzebaną od dawna przez publiczność europejską. — Rozprawy w ciebie prawodawczym korzystnie niż pierwotnie sądzono, biorą przebieg dla rządu. Większość bardzo silnie przemawiają za projektem rządowym, wskazując zarazem na Prusy, przez co ożni nieukożone przeciw sąsiadowi za Renem niechęć. Sąd honorowy w sprawie dziennikarzy paryskich i p. Korvegen, odczytał posiadzenia swe aż do Nowego Roku. Obroną pana Guérout jest pan Ollivier.

W ministerstwie wojny ruch panuje niezwykły. Zajął się na wielki awans w armii, w skutek czego marszałek Niel częste miewa konferencye z cesarzem. Podobnie w ciebie dyplomatycznym także rozliczne z Nowym klem nastąpią zmiany.

Telegramy.

Wiedeń, 22 grudnia. Izba panów. Projekt do przedwzrostku się dalszego pobierania podatków aż do kwietnia r. p. przyjęto bez dyskusyi. Potem odbyły się wybory do delegacyi. Obranymi zostali: ks. Collo-Mansfeld, p. Pipitz, p. Schmerling, hr. Hoek, Antoni Auersperg, ks. Czartoryski, ks. Jabłonow arcybiskup Litwinowicz, hr. Mensdorff-Pouilly, hr. Mancandin, ks. Salm, hr. Wickenburg, hr. Wrbla młod. Doblhoff, hr. Lichtenfels, kardynał Rauscher, Mertz, Gonsz, ks. Hohenlohe, ks. Schwarzenberg.

Paryż, 23 grudnia. Ciało prawodawcze. Wnieśli interpelacyją p. Pelletan, dotyczącą ostatniego okólnika prefekta policyi, odrzucono został przez wszystkie komisye wojska bronią p. Jules Simon projektu do prawa, dającego zniesienia armii czynnej a uzbrojenia całego rodu na wzór szwajcarski. Projekt rządowy jest zdaniem mówcy trwałym uorganizowaniem stanu wojennego, dające prawa ten organizację trwały pokój. Następnie zabrał głos minister wojny marszałek Niel i przemawiał przeciw rozwiniętemu przez mówcę poprzedniego synonimu, nazywając go nieszczęsną utopią; dalej odpiara

Dnia 22 grudnia o godzinie 3 po południu zakończył, opatrzony Sakramentami świętymi, św. **Ks. Józef Dziubiński**, emeryt. Pogrzeb czcigodnych zwłok pobożnego kapłana tego odbędzie się w Pempowie dnia 24 grudnia o godz. 10 rano. (7882).
Ks. Jarochoński.

Dnia 22 bm. o godzinie 8 wieczorem zakończyła życie po długich i bolesnych cierpieniach **Otola z Trampczyńskiej Wierzbicka** Zwłoki przewiezione będą do grobu rodzinnego w Kąkierz - nabożeństwo żałobne do czasu świąt odołożone będzie do czasu dozwolonego przepisami kościoła, o czym rodzina i przyjaciel zawiadamia się. (7870)
Bogusław Lubieński.
Poznań, dnia 23 grudnia 1867.

Pewna familia życzy sobie przyjąć dwóch uczni na stół i stany, gdzie i fortepian jest; przytem pomoc naukowa. Bliż wiad. u pana **Adamskiego** przy ul. Wrocławskiej pod No. 9, w handlu. (7903)

Do interesu rolniczokomisowego poszukuje się ucznia z odpowiedniemi wykształceniem. Bliższa wiadomość w biurze p. **K. Molinskiego**, Garbary w. 25. (7896)

20,000 tal.
i więcej
ma być ulokowanych w obrębie pierwszej połowy taksy sądowej lub landszafowej, w kwotach nie mniejszych od 10,000 tal. Interesenci zechcą swe podania złożyć w ekspedycyi **Dzienia**. Pozn. pod lit. **G. 170**. (7884)

Księgarnia N. Kamińskiego i J. K. Zupańskiego polecają swe nakłady i oświadcza, iż w zapasie mają wszystkie to, co na polu literatury polskiej wychodzi i za zaopatrzone są w książki dla bibliotek ludowych, którym na swych nakładach książek ludowych ofiarują
25 od sta
za na innych nakładach tego rozprawy książek 10 od sta. (6931)

WYKONAWCA KATOLICKI
zamieszcza artykuły teologiczne i z pola życia kościelnego; co tydzień podaje oryginalne korespondencje z Rzymu i ze wszystkich diecezji polsk. - Prenumerata czterociesnie na wszystkich pocztach 1 tal. - Tygodnik przyjmuje od Nowego Roku inseraty. (7894)

Sklad futer
G. Fischera,
pod firmą
T. R. Kirchner w Wroclawiu,
Karlsstrasse No. 1,
poleca swój bogato zaopatrzony sklad futer damskich i męzkich, garnitury damskie w różnych gatunkach, najnowszych formach i po jak najtańszych cenach; reperacje wykonują się jak najakuratniej. (7734).

W skutek ogólnego zaprowadzenia zniżonego Porto 1 sgr. za zwyczajne listy frankowane od 1 stycznia 1868 pozwalam sobie zwrócić uwagę szanownych moich odbiorców na korzyść wynikającą z wzajemnej frankatury listów, co taskawie uwzględnić proszę. (7889).
Poznań, w grudniu 1867.
Robert Schmidt.

Szuba rosomakami podbita, w bardzo dobrym stanie, i baranki czarne, kompletnie nowe, są pod korzystnymi warunkami do nabycia u **M. Laskowskiego i Felerowicza.** (7883)

Pracownia dla architektury
Otona Gestewitz,
budowniczego,
Wroclaw, Weidenstrasse 2.
Plany pałaców, wyl, domów mieszkalnych, dekoracyi dla wszystkich do mieszkalnego urzadzania potrzebnych przedmiotów. (7716)

W Bydgoszczy.
Złote
Zegarki ankrowe Sawonety
z repetycyą i bez,
ANKROWE REMONTERY
Sawonety i otwarte ankrowe z wskazówką sekundową stojącą dla lekarskich i innych obserwacyi poleca
Zegarmistrz **R. Komrmusch,**
[7864].
ul. Frydryka No. 36.

Unus pro multis!
Panu Janowi Burkert nauczycielowi z Zaniemyśla, za przysposobienie syna mego w krótkim nader czasie do terycył składam serdeczne dzięki, niemniej za troskliwość i pielęgnowanie ojcowskie na swym pensjonacie: w Śred-

kim - z wziętości tyle chlubnie znanym. (7892).
Pozdrowienie bratnie i szacunek.
Emilian Sokolnicki.

Dnia 8 stycznia
rozpoczyna
król praska loterya rządowa
z wygr. nemi 150,000, 100,000, 50,000 tal. itd. itd.
ciągnięcie pierwszej klasy, do którego sprzedaje i rozsyła losy
za 18 1/2 tal. 9 1/2 tal. 4 1/2 tal. 2 1/2 tal.
za 1 1/2 tal. 20 sgr. 10 sgr.
Wszystko na drukowanych asygnacyach udziałowych, za zaliczką pocztową lub przesłaniem pieniędzy handel bankowy
M. Meyer w Szczecinie.
NB. Podczas ostatnich loteryj padły do mego obrotu 100,000 40,000 20,000 i 15,000 talarów. (7197)

Sprzedaz muzykaliów,
Abonament na muzykalia
dla miejscowych i zamiejscowych pod najkorzystniejszymi warunkami.

Sklad muzykaliów
powiększa się codziennie nadsyłkami a wszelkie nowe dzieła umieszczają się w kilku egzemplarzach w największej, dotąd przeszło 60,000 rozmiat, dzieł liczącej
WYPOZYCZALNI MUZYKALIÓW.
Katalogi aż do najnowszych czasów sięgające wypożyczają się. Prospekta bezpłatnie.
Ed. Bote i G. Bock,
Handel nadworny muzykaliów,
Poznań, Wilhelmowska ulica No. 21.
[7900].

Sprawy rolnicze.
Ogłoszenie.
Postanowieniem Walnego zebrania w **Kecyni** z dnia 2 grudnia rb. **Tow. rolnicze** połączonych północnych powiatów W. Ks. Poznańskiego uchwalilo, dotychczasową swą organizacyą na Towarzystwa rolnicze powiatowe zamienić. W celu zorganizowania Towarzystwa rolniczego powiatu **wagrowieckiego** z wyższego polecenia upoważnieni niżej podpisani zapraszają na dzień **9 stycznia 1868 r.** na zebranie do **Wagrowca** w hotelu p. **Zapalowskiego** wszystkich członków byłego Tow. rolniczego połączonych północnych powiatów W. Ks. Poznańskiego, oraz **rolników mających chęć przystąpienia do nowo tworzącego się Towarzystwa rolniczego powiatu wagrowieckiego.** Nadmienić wypada, iż postanowieniem z dnia 2 grudnia, aby wstęp do Towarzystwa rolnikom wszelkiego stanu umożliwić, składki roczne dla członków Towarzystwa nader umiarkowane uchwalonemi zostały.
Władysław Moszczeński. Unrug.
Ignacy Moszczeński.

Die Berliner Börsen-Zeitung
erschint unverändert wie bisher auch im nächsten Quartal täglich zweimal.
Die **Abend-Angabe** wird fortfahren über alle Erscheinungen auf dem Gebiete des commerciellen und industriellen Lebens nicht nur prompt und ausführlich Bericht zu erstatten, sondern auch stets in kritischer Weise alle Anhaltspunkte für ein motiviertes Urtheil darlegen, und so also auch fernerhin ein Central-Organ für alle Vorkommnisse wirtschaftlichen Lebens bilden. Den zahlreichen Beilagen treten beim Beginne des neuen Jahres die grossen tabellarischen Uebersichten hinzu, wie wir dieselben unter so grossem Beifalle des Publicums bereits am Anfange dieses Jahres gegeben haben.
Unsere **Morgen-Zeitung** bildet hierneben ein politisches Blatt im ausgedehntesten Sinne, welches nicht nur ausführlich über alles zu berichten, sondern durch verglendernde Besprechung auch auf dem Gebiete des politischen Lebens unsere Leser alleseitig zu orientieren bemüht bleiben wird. Unsere Leser haben somit keinerlei Veranlassung, neben unserer Zeitung noch irgend ein anderes politisches Blatt zu halten.
Die Abonements-Bedingungen erfahren von Neujahr ab insofern eine Aenderung, als sich von da ab der Preis der Zeitung in Folge der Ermässigung der Postprovision für ganz Deutschland und Oesterreich nur ebenso hoch wie in Preussen selber stellt. Die Zeitung kostet also vierteljährlich für Berlin 2 Thlr. 15 Sgr., für ganz Preussen, das übrige Deutschland und ganz Oesterreich 3 Thlr. Alle Post-Anstalten nehmen Bestellungen an, hier am Orte die unterzeichnete
Expedition der „Berliner Börsen-Ztg.“
Berlin, im December 1867. (Charlotten-Strasse No. 28.)

Erschint: **Kujawisches Wochenblatt.** Preis: vierteljährlich 12 Sgr. 6 Pf.
Montag und Donnerstag.
Organ für die Kreise Inowraclaw, Mogilno und Gnesen.

Abonnements-Einladung.
Mit dem 1. Januar K. J. beginnt das in unserem Verlage, Montags und Donnerstags, erscheinende **Kujawische Wochenblatt** seinen 7ten Jahrgang. Nach wie vor werden unsere Bestrebungen darauf gerichtet sein, durch erläuternde Artikel der Tagesfragen, durch übersichtliche Mittheilung der Landtagsverhandlungen und wichtiger Tagesereignisse, durch ausführliche Correspondenzen über lokale und provinzielle Angelegenheiten und durch ein unterhaltendes Feuilleton den Ansprüchen unserer Leser in jeder Weise gerecht zu werden.
Inserate, die in hiesiger Stadt wie in den genannten Kreisen die vortheilhafteste Verbreitung finden, werden mit 1/2 Sgr. die gespaltene Corpusszeile berechnet. Uebersetzungen in die polnische Sprache gratis. Bei Wiederholung grösserer Inserate angemessenen Rabatt.
Alle Königl. Postanstalten nehmen zum vierteljährlichen Abonnementpreis von 12 1/2 Sgr. Bestellungen an.
Inowraclaw, im December 1867.
Die Redaktion.
Hermann Engel, Buchhändler und Buchdruckereibesitzer.

Lionskie czarne i kolorowe mantyny (poult desois), repsy i mory. Francuskie i angielskie kolorowe popliny, chali i fulardy. Okrycia pokojowe i salonowe (sorti de bal), polecają w wielkim doborze
W. Kukuliński i Sp.
[6603].

Gotowe pokrycia na futra
poleca
F. Bogusławski.
[5941].

Reparacje zegarków
każdego rodzaju uskutecznią dobrze i akuratnie jak najtaniej.
B. Dawczyński.
10 Wilhelm. pl. 10, naprz. teatr, równocześnie poleca pod rzetelną gwarancją swój wielki sklad
ZEGARKÓW i LANCUSZKÓW.
Cygara
ulubione
Rodríguez.....15 tal. za tysiąc
Morenita.....16 1/2
Canilla.....20
sg. znnow w zapasie. (7869).
J. D. Katz i syn,
Wilhelmowska ul. 8.

Sprzedaz muzykaliów,
Abonament na muzykalia
dla miejscowych i zamiejscowych pod najkorzystniejszymi warunkami.

Sklad muzykaliów
powiększa się codziennie nadsyłkami a wszelkie nowe dzieła umieszczają się w kilku egzemplarzach w największej, dotąd przeszło 60,000 rozmiat, dzieł liczącej
WYPOZYCZALNI MUZYKALIÓW.
Katalogi aż do najnowszych czasów sięgające wypożyczają się. Prospekta bezpłatnie.
Ed. Bote i G. Bock,
Handel nadworny muzykaliów,
Poznań, Wilhelmowska ulica No. 21.
[7900].

Sprawy rolnicze.
Ogłoszenie.
Postanowieniem Walnego zebrania w **Kecyni** z dnia 2 grudnia rb. **Tow. rolnicze** połączonych północnych powiatów W. Ks. Poznańskiego uchwalilo, dotychczasową swą organizacyą na Towarzystwa rolnicze powiatowe zamienić. W celu zorganizowania Towarzystwa rolniczego powiatu **wagrowieckiego** z wyższego polecenia upoważnieni niżej podpisani zapraszają na dzień **9 stycznia 1868 r.** na zebranie do **Wagrowca** w hotelu p. **Zapalowskiego** wszystkich członków byłego Tow. rolniczego połączonych północnych powiatów W. Ks. Poznańskiego, oraz **rolników mających chęć przystąpienia do nowo tworzącego się Towarzystwa rolniczego powiatu wagrowieckiego.** Nadmienić wypada, iż postanowieniem z dnia 2 grudnia, aby wstęp do Towarzystwa rolnikom wszelkiego stanu umożliwić, składki roczne dla członków Towarzystwa nader umiarkowane uchwalonemi zostały.
Władysław Moszczeński. Unrug.
Ignacy Moszczeński.

Die Berliner Börsen-Zeitung
erschint unverändert wie bisher auch im nächsten Quartal täglich zweimal.
Die **Abend-Angabe** wird fortfahren über alle Erscheinungen auf dem Gebiete des commerciellen und industriellen Lebens nicht nur prompt und ausführlich Bericht zu erstatten, sondern auch stets in kritischer Weise alle Anhaltspunkte für ein motiviertes Urtheil darlegen, und so also auch fernerhin ein Central-Organ für alle Vorkommnisse wirtschaftlichen Lebens bilden. Den zahlreichen Beilagen treten beim Beginne des neuen Jahres die grossen tabellarischen Uebersichten hinzu, wie wir dieselben unter so grossem Beifalle des Publicums bereits am Anfange dieses Jahres gegeben haben.
Unsere **Morgen-Zeitung** bildet hierneben ein politisches Blatt im ausgedehntesten Sinne, welches nicht nur ausführlich über alles zu berichten, sondern durch verglendernde Besprechung auch auf dem Gebiete des politischen Lebens unsere Leser alleseitig zu orientieren bemüht bleiben wird. Unsere Leser haben somit keinerlei Veranlassung, neben unserer Zeitung noch irgend ein anderes politisches Blatt zu halten.
Die Abonements-Bedingungen erfahren von Neujahr ab insofern eine Aenderung, als sich von da ab der Preis der Zeitung in Folge der Ermässigung der Postprovision für ganz Deutschland und Oesterreich nur ebenso hoch wie in Preussen selber stellt. Die Zeitung kostet also vierteljährlich für Berlin 2 Thlr. 15 Sgr., für ganz Preussen, das übrige Deutschland und ganz Oesterreich 3 Thlr. Alle Post-Anstalten nehmen Bestellungen an, hier am Orte die unterzeichnete
Expedition der „Berliner Börsen-Ztg.“
Berlin, im December 1867. (Charlotten-Strasse No. 28.)

Erschint: **Kujawisches Wochenblatt.** Preis: vierteljährlich 12 Sgr. 6 Pf.
Montag und Donnerstag.
Organ für die Kreise Inowraclaw, Mogilno und Gnesen.

Abonnements-Einladung.
Mit dem 1. Januar K. J. beginnt das in unserem Verlage, Montags und Donnerstags, erscheinende **Kujawische Wochenblatt** seinen 7ten Jahrgang. Nach wie vor werden unsere Bestrebungen darauf gerichtet sein, durch erläuternde Artikel der Tagesfragen, durch übersichtliche Mittheilung der Landtagsverhandlungen und wichtiger Tagesereignisse, durch ausführliche Correspondenzen über lokale und provinzielle Angelegenheiten und durch ein unterhaltendes Feuilleton den Ansprüchen unserer Leser in jeder Weise gerecht zu werden.
Inserate, die in hiesiger Stadt wie in den genannten Kreisen die vortheilhafteste Verbreitung finden, werden mit 1/2 Sgr. die gespaltene Corpusszeile berechnet. Uebersetzungen in die polnische Sprache gratis. Bei Wiederholung grösserer Inserate angemessenen Rabatt.
Alle Königl. Postanstalten nehmen zum vierteljährlichen Abonnementpreis von 12 1/2 Sgr. Bestellungen an.
Inowraclaw, im December 1867.
Die Redaktion.
Hermann Engel, Buchhändler und Buchdruckereibesitzer.

Lionskie czarne i kolorowe mantyny (poult desois), repsy i mory. Francuskie i angielskie kolorowe popliny, chali i fulardy. Okrycia pokojowe i salonowe (sorti de bal), polecają w wielkim doborze
W. Kukuliński i Sp.
[6603].

Gotowe pokrycia na futra
poleca
F. Bogusławski.
[5941].

Dnia 8 stycznia 1868 przed południem od 9 1/2 godziny sprzedane zostaną na borowstwie w **Neugedank** za natychmiastową zapłatę sosn. budulec, dębowe i olszowe drzewo porządkowe, dębowe, olszowe i sosnowe drzewo szczerpowe i gałęzie. Zwózka do Warty jest bardzo wygodna. (7893).
Zarząd leśny.

W skutek osobistych znaczków zakupów w król. zarządzie salin w Halli n. S. jako też i w salinach w Stassfurth i Schoenebeck nad Elbą, jesteśmy w stanie sprzedawać sole nie tylko tak tanio jak saliny same, lecz dawać nawet rabat odpowiedni rocznym odbiorcom.
Prócz tego gotowimy udzielać kredyt, jako też dopomagać przy staraniu się o kredyty podatkowy. Oba te przedmioty daliśmy się najlepiej urządzić przez ustną rozmowę. Ci, co by się chcieli podjąć **sprzedazy soli** w powiatach **poznańskim, obornickim, szamotulskim, międzychodzkiem, międzyszyckim, bukowskiem, średzkim, wrzesińskim i pleszewskim** niechaj się zgłoszą taskawie do podpisanego „**Adolfa Ascha w Poznaniu**“, ci zaś, co by się chcieli podjąć tej sprzedaży w powiatach **babimostkim, kościańskim, wschowskim, średzkim, krotoszyńskim, odolanowskim, ostrzeszowskim, pleszewskim** do podpisanego „**Maurycy Moll jun. w Lesznie**“.

Adolf Asch Maurycy Moll jun.
w Poznaniu. [7901]. w Lesznie.

Swieżego, tłustego, wędzonego lososia, rugenwaldskie najprzedniejsze półgęski z kośćmi i bez kości, szary, gruboziarnisty astrachański kawiar, elbląskie minogi, ruladę węgorszą, rosyjskie sardynki, Christiania-Anchovis, sardynki w oliwie, prawdziwą włoską salami di Verona, westfalski pumperrykel i westfalską szynkę, najprzedniejszą kiskkę brunswicką cervelatową, szarlotenburgską i ozorową, jako też wszelkie gatunki najprzedniejszych serów poleca [7898].

A. Cichowicz.
PARFUMERYA i WYTWORY TOALETOWE
Towarzystwa Hygienicznego,
Skład główny w Paryżu przy ul. Rivoli 79.
Bardzo często różne wytwory toaletowe mają w sobie substancje, szkodliwy wywierające wpływ na zdrowie, a niekiedy niebezpieczne, jako zawierające trucizny; celem Towarzystwa higienicznego jest przygotowanie wytworów toaletowych czystych, których użycie nie może bynajmniej stać się szkodliwym zdrowiu.
Fabryka wytworów toaletowych prowadzi się w naszym zakładzie pod okiem lekarzy i ludzi specjalnie obeznanych, którzy mają sworowy nadzór nad wykonaniem przepisanych formuł. Dla tego to wytwory nasze nie tylko, że nie szkodzą ciału, ale utrzymują je w stanie pożądanego świeżości i czystości. Jest to postęp i ulepszenie, którego wartość każdy ocenić potrafi, jeżeli zadać sobie zechce trudność zbadania substancji używanych do fabrykacyi różnych perfum, i zastanowić się nad skutkami, jakie one wywierają na organa zmysłów, na całą powierzch-

Skompletowawszy skład mój win węgierskich nowym, osobistym zakupem od producentów polecam takowy ku łaskawemu uwzględnieniu, zwracając szczególniejszą uwagę na tłuste i co najprzedniejsze gatunki roku zeszłego, który ogólnie za najlepszy z znanych lat dobrych jest uważany.
A. Cichowicz.
[7897].

Pan **J. M. W. W.**...1 prosi pannę **Franciszkę Rybińską**, aby dała o sobie wiedzieć, ponieważ szuka ją list z 5 talarami od 5 tygodni. Proszę, aby dała o sobie wiedzieć do Skoków. Pan Feliks jest zdrow. [7890]

Rurki przeciw astmie
aptekarsza **Levasseur.**
Leczą szybko i niezawodnie astmy. Dość można w Paryżu u wynalazcy przy ul. de la Monnaie 19; w Krakowie u p. **Brunona Mieczysłowego**; w Poznaniu w aptece dra **Mankiewicza.** [6315]

Teofil Nawrocki,
hodownik owiec.
[7891].
Piękna majątność szlachecka z folwarkiem w Królestwie Polskim na granicy Księstwa Poznańskiego, zawierająca 3500 morgów powiększają części szanownego gruntu włącznie 600 morgów boru, z 140 80 wozów słana, staw rybny, budynki w dobrym stanie, nowo urządzona gorzelnia, piękne inwentarze, jest z wolnej ręki do sprzedania za 70,000 tal. Bliższa wiad. u taksatora **Dankowskiego w Jarocinie.** (7054)
Gospodarstwo 100 morgów z murywanym domem mieszkalnym o czterech stancjach, świeżo wybudowanym, z dobrymi budynkami gospodarskimi, z inwentarzem martwym i żywym lub bez tegoż, pół mili od szosy wrzesińsko-stupeckiej, tuż pod Strzałkowem, jest zaraz z wolnej ręki do sprzedania pod bardzo korzystnymi warunkami. Bliższych wiadomości udzieli właściciel **Wojciech Duchowski** w Skarbowiewie pod Strzałkowem na listy frankowane. [7308]

Szanownej publiczności donoszę jak najuprzejmiej, iż obecnie stoją u mnie na sprzedaż bardzo dobre **konie** wierzchowe oraz do zaprzęgu najrozmaitszej maści. [7761].
A. Jakubowski.
Bydgoszcz, Poznańska ulica.

Sprzedaz drzewa opał.
W boru daszewickim pod **Głuszyną** sprzedaje borowy **Garbarek** tania odchoy odociosanych dębów jako sąbnie kneblowe i wiorowe, jako też kupy gałęzi. [7871].
Posiadłość 107 morgów 56 kwadrat. przętów pszennego gruntu włącznie 4 morgów łąk, z budynkami, inwentarz: 4 konie, 10 sztuk bydła rogatego, porządki gospodarskie, zasiew, zapas paszy i drzewa budowlowe, cena 6000 talarów.
Druga posiadłość 100 morgów dobrej ziemi włącznie 5 morgów łąk, dobre budynki, inwentarz gruntowy: para koni, 7 sztuk bydła, porządki gospodarsze, zasiewu zimowego 35 szefli. Cena 4000 tal. (7055)
Trzecia posiadłość mlyna wodnego o 2 gankach z jagielnikiem, około 50 morgów dobrego gruntu i łąk, ozimina dobrze obsiana. Cena 3200 tal.
Bliższa wiadomość u taksatora **Dankowskiego w Jarocinie.**

Teatr miejski w Poznaniu.
W środę, 25 grudnia, nowo studyowany: **Grat Essex**, dramat w 5 aktach **Henryka Laubego.**
W czwartek, 26 grudnia, 20 przedstawienie drugiego abonamentu, nowo studyowany:
Die Hugenotten.
Wielka opera w 5 aktach przez **Scrigbo**, tłumacz. przez **Castelli.** Muzyka **G. Meyera.**
W piątek, 27 grudnia. Po raz drugi: **Knecht Ruprecht.** Powiastka na gwiazdkę w 2 aktach i z prologiem przez **Jacobsona i C. Linderera.** Muzyka **A. Conradiego.** Następnie po raz pierwszy: **Eino Criminalgeschichte.** Krotoczwila w 1 akcie przez **Brunona Saal.** Na zakończenie: Po raz szósty: **Die schone Galathee**, operetka w 1 akcie. Muzyka **Fr. Suppého.**
W sobotę, 28 grudnia. Na ogólne żądanie: **Die Valentine.** Dramat w 5 aktach **Gustawa Freytaga.** [7902].
Dyrekcya.

Na zakończenie starego roku odbędzie się na sali Hotelu Saskiego pierwszy **KONIEPLET.**
Od Nowego Roku rozpoczynam **nowy kurs tańca.** Mieszkać przy ul. Półwiejskiej No. 8 na II piętrze. [7885]
Kornel Szczepański,
Baletnik.

Sala w ogrodzie ludowym.
W 2 i 3 święto Bożego Narodzenia
Wielki Koncert
kapeli 50 pułk. [7857].
C. Walther.

Hildebranda teatr letni.
L. Broekmanna
Cirque Quadrumane.
Podczas 3 świąt codziennie dwa wielkie przedstawienia o 4 i 7 godzinie.
Otwarcie kasj godzinę przed rozpoczęciem. Biletów dostać można poprzednio w Hotelu de Rome.
W niedziele 29 grudnia **nieodwołalnie przedstawienie pożegnawcze** o 4 i 7 godzinie.
L. Broekmann.
[7855].

KAWE
arabską Mocca i perlową Ceylon poleca [7886].
J. N. Leitgeber.
Na święta [7899].
polecają
świeże holszt. ostrzygi
Br. Andersch.

Ogłoszenia gospodarskie itd
Wykwalifikowany na akademii agronomicznej w Prószkowie i obeznany z praktycznym prowadzeniem dziań zaszczytnie słynnych owczarń **Kopaszewa, Kotowa i Oporowa, jako hodownik owiec,** polecam się łaskawym względem Szanownych panów właścicieli owczarń tak **W. Ks. Poznańskiego** jak **Prus Zachodnich,** którzyby mnie swym zaufaniem zaszczytliwie i powierzyli mi kierownictwo nad swemi owczarniami, upraszam, aby mnie pod adresem księgiarni **J. K. Zupańskiego w Poznaniu** o tem uwiadomić raczyli.

Teofil Nawrocki,
hodownik owiec.
[7891].
Piękna majątność szlachecka z folwarkiem w Królestwie Polskim na granicy Księstwa Poznańskiego, zawierająca 3500 morgów powiększają części szanownego gruntu włącznie 600 morgów boru, z 140 80 wozów słana, staw rybny, budynki w dobrym stanie, nowo urządzona gorzelnia, piękne inwentarze, jest z wolnej ręki do sprzedania za 70,000 tal. Bliższa wiad. u taksatora **Dankowskiego w Jarocinie.** (7054)
Gospodarstwo 100 morgów z murywanym domem mieszkalnym o czterech stancjach, świeżo wybudowanym, z dobrymi budynkami gospodarskimi, z inwentarzem martwym i żywym lub bez tegoż, pół mili od szosy wrzesińsko-stupeckiej, tuż pod Strzałkowem, jest zaraz z wolnej ręki do sprzedania pod bardzo korzystnymi warunkami. Bliższych wiadomości udzieli właściciel **Wojciech Duchowski** w Skarbowiewie pod Strzałkowem na listy frankowane. [7308]

Szanownej publiczności donoszę jak najuprzejmiej, iż obecnie stoją u mnie na sprzedaż bardzo dobre **konie** wierzchowe oraz do zaprzęgu najrozmaitszej maści. [7761].
A. Jakubowski.
Bydgoszcz, Poznańska ulica.

Sprzedaz drzewa opał.
W boru daszewickim pod **Głuszyną** sprzedaje borowy **Garbarek** tania odchoy odociosanych dębów jako sąbnie kneblowe i wiorowe, jako też kupy gałęzi. [7871].
Posiadłość 107 morgów 56 kwadrat. przętów pszennego gruntu włącznie 4 morgów łąk, z budynkami, inwentarz: 4 konie, 10 sztuk bydła rogatego, porządki gospodarskie, zasiew, zapas paszy i drzewa budowlowe, cena 6000 talarów.
Druga posiadłość 100 morgów dobrej ziemi włącznie 5 morgów łąk, dobre budynki, inwentarz gruntowy: para koni, 7 sztuk bydła, porządki gospodarsze, zasiewu zimowego 35 szefli. Cena 4000 tal. (7055)
Trzecia posiadłość mlyna wodnego o 2 gankach z jagielnikiem, około 50 morgów dobrego gruntu i łąk, ozimina dobrze obsiana. Cena 3200 tal.
Bliższa wiadomość u taksatora **Dankowskiego w Jarocinie.**

Teatr miejski w Poznaniu.
W środę, 25 grudnia, nowo studyowany: **Grat Essex**, dramat w 5 aktach **Henryka Laubego.**
W czwartek, 26 grudnia, 20 przedstawienie drugiego abonamentu, nowo studyowany:
Die Hugenotten.
Wielka opera w 5 aktach przez **Scrigbo**, tłumacz. przez **Castelli.** Muzyka **G. Meyera.**
W piątek, 27 grudnia. Po raz drugi: **Knecht Ruprecht.** Powiastka na gwiazdkę w 2 aktach i z prologiem przez **Jacobsona i C. Linderera.** Muzyka **A. Conradiego.** Następnie po raz pierwszy: **Eino Criminalgeschichte.** Krotoczwila w 1 akcie przez **Brunona Saal.** Na zakończenie: Po raz szósty: **Die schone Galathee**, operetka w 1 akcie. Muzyka **Fr. Suppého.**
W sobotę, 28 grudnia. Na ogólne żądanie: **Die Valentine.** Dramat w 5 aktach **Gustawa Freytaga.** [7902].
Dyrekcya.

Na zakończenie starego roku odbędzie się na sali Hotelu Saskiego pierwszy **KONIEPLET.**
Od Nowego Roku rozpoczynam **nowy kurs tańca.** Mieszkać przy ul. Półwiejskiej No. 8 na II piętrze. [7885]
Kornel Szczepański,
Baletnik.

Sala w ogrodzie ludowym.
W 2 i 3 święto Bożego Narodzenia
Wielki Koncert
kapeli 50 pułk. [7857].
C. Walther.

Hildebranda teatr letni.
L. Broekmanna
Cirque Quadrumane.
Podczas 3 świąt codziennie dwa wielkie przedstawienia o 4 i 7 godzinie.
Otwarcie kasj godzinę przed rozpoczęciem. Biletów dostać można poprzednio w Hotelu de Rome.
W niedziele 29 grudnia **nieodwołalnie przedstawienie pożegnawcze** o 4 i 7 godzinie.
L. Broekmann.
[7855].